

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. XXIX. Facultas retinendi vel transferendi pensiones debet exerceri per se vel per procuratorem, mandatum tamen expirat morte transferentis, quid si publicatio fuerit subscripta in ipsius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

76 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

alios Milites privilegiatos, aut alios habentes facultatem limitatam ad certam summam ultra summam concessam, sustinetur quoad summam permissam, & vitatur in excessu; quia cum agatur de summa diuina, vitale per inutile non vitatur: Mantica, *decis. 153. num. 1.* quidquid Rota dubitative dixerit *decis. 733. num. 10. par. 2. recent.* quia decisio Manticae fuit confirmata apud eundem *decis. 273. & in recent. decis. 689. num. 2.* quae est post Zacch. *de obligat. Canon. decis. 138. num. 6.* Et hanc resolutionem pluribus alatis decisionibus confirmat Additio vltima ad Burat. *decis. 12.*

36 Sed circa praemissa dubitari potest, vtrum per dimissionem Officiorum, & illorum resignationem, licita sit pensionum translatio? Et respondetur quod etiam per venditionem Militarum Equitum non expirat facultas retinendi pensiones, quae ante dimissionem obtentae fuerunt, vt apud Seraphin. *decis. 758. num. 1.* sicut nec facultas illa retinendi pensiones vigore privilegiorum alicuius Religionis Militaris, per concessionem alterius facultatis pro certa alia summa in vim Militarum emptorum extinguitur, sed omnes facultates retinendi pensiones simul coarctantur, vt in eadem *decis. num. 2.*

37 Et haec vera sunt in privilegio retinendi pensiones: sed si agatur de privilegio seu facultate transferendi, considerandum est primo, vtrum facultas seu privilegium concessum fuerit intuitu personae, vel intuitu Dignitatis: si enim intuitu personae fuerit data facultas transferendi, durat etiam finito Officio; ad notata in c. *quoniam Abbas*, & ibi Panor. *mitan. num. 4. versic. Item nota quod in Officio, de offic. Indic. Deleg. 1.* & dicitur facta concessio intuitu personae, & non intuitu Officij, quamvis expressio Officij facta fuerit minus principaliter, vt si Papa dixerit *Tibi, qui etiam Miles Sancti Petri es*: alias constet relationem principaliter factam fuisse ad personam: argum. l. *qui habebat*, ff. *de reb. dub. l. si communis seruus*, circa finem, ff. *de stipulat. seruor.* & tradunt omnes DD. in d. *cap. quoniam Abbas, de offic. Indic. Deleg.*

38 Si vero facultas transferendi facta fuerit intuitu Officij, nisi adsit speciale privilegium ad illam facultatem finito officio concedendam, finitur expirante Officio. Vnde cum Papa concessisset Scriptoribus Apostolicis, vt etiam essent Sedis Apostolicae Notarij, fuit iudicatum dimisso Officio Scriptoris cessasse quoque qualitatem Notarij Apostolici, quia constaret concessionem factam fuisse intuitu Officij, non personae, quia qualitas Notariatus in eadem oratione iuncta erat qualitati Scriptoris, ex Oldrad. *consil. 8. Socin. seniore conf. 27. num. 13. & 18. vol. 4. Dec. consil. 92. column. ult. versic. quinto in proposito*: & quando Princeps concedit aliquid intuitu alicuius qualitatis, cessante qualitate, cessat concessio: Cuman. & alij in l. *ex facto*, ff. *de vulgar. f. & privilegia concessa intuitu Officij*, non durant finito Officio, maxime quando agitur de Officio acquisito mediante pecunia, pretio, aut suffragio aliquo: tunc enim dimisso Officio, cessat & Dignitas, & omnes illius reliquiae, ita vt non remaneant vestigia aliqua: *l. vniuersi*, & ibi Bart. Ioann. de Plat. & Rebuff. *C. de legationib. lib. 1. o. Idem de Platea in l. eam legem, C. de excusat. muner. ante fin. Roland. conf. 66. num. 47. lib. 1.*

Est tamen verum, quod licet supra dictum fuerit, distinguendum esse inter concessionem intuitu personae, vel intuitu Officij; non tamen ex eo resoluitur alia difficultas, vtrum videlicet facultas transferendi omnes pensiones reseruatas, extendi possit ad postea reseruandas? Resolutio igitur est, attendenda esse verba concessionis: nam si dictum fuerit *de reseruatis*, & in *posteriorum reseruandis*, res caret dubio: si vero dictum fuerit *de pensionibus* cum verbis futurum tempus importantibus, veluti si dictum fuerit, *de pensionibus tunc*, & *pro tempore reseruatis*, quae clausula tempus futurum importat, ex Baldo in *cap. cum inter*, per illum textum, *de re iudic. Rebuff. in Concord. tit. de Regia ad Prelat. nominatione, versic. pro tempore*: Barbof. *claus. 93. n. 2.* aut si simpliciter dictum fuerit de translatione pensionum reseruatarum, nec adsint dictiones & clausulae, ex quibus possit colligi Summum Pontificem concedentem habuisse intentionem comprehendendi pensiones postea imponendas, tunc concessio ad eas solum pertinet, quae tempore concessae facultatis extabant, quia agitur de materia odiosa, in qua stricta fieri debet interpretatio: Gomel. *regul. de insir. quest. 16. num. 2. versic. cum igitur*.

Hoc tamen certum est, quod si quis emerit Officium de sua pecunia sub nomine alterius, ille qui pecuniam ministravit non potest vt facultate transferendi concessa nomine Officij: etiam si ipse sibi omnimodam Officij dispositionem reseruasset, quia illius persona non est in aliqua consideratione, sed solum persona illius qui Officium nomine suo emit, licet ex aliena pecunia: vt probat Lotter. *de rebene. sic. lib. 1. quest. 36. num. 88.*

42

CAPVT XXIX.

ARGVMENTVM.

ACVLITAS transferendi pensionem debet exerceri per se, vel per procuratorem, sed mandatum expirat morte transferentis. Quid si supplicatio fuerit subscripta in vita transferentis. Vtrum per secundam translationem nullam, censeatur reuocatum primum mandatum antea legitime pro translatione factum: sed si principalis per plures annos pensionem exegerit, oritur ex eo coniectura reuocationis mandati. Nullitatis translationis plurimi casus proponuntur.

SVMMARIVM.

- 1 Facultas transferendi in vita, vel in morte, debet exerceri viuentis transferentis.
- 2 Mandatum ad transferendam pensionem expirat morte mandantis.

- 3 Intimatio non potest fieri post mortem, quia mandata morte expirant.
- 4 Regulariter translatio pensionis fieri potest ab habente facultatem, etiam per procuratorem.
- 5 Facultas transferendi pensionem relata ad personam, potest etiam per procuratorem exerceri.

6 Actus

Tract. de Pension. Ecclesiast. Cap. XXIX. 77

- 6 Actus mandatus alicui potest per procuratorem exerceri, quando non agitur de actione requirente magnam industriam.
- 7 Translatio facta per procuratorem post obitum transferentis, est valida, quando supplicatio fuit signata ipso vivente.
- 8 Hoc est verum, si ultra supplicationis subscriptionem concurrat etiam expeditio Literarum.
- 9 Quamvis supplicatio sit signata, tamen Literis non expeditis Gratia est imperfecta.
- 10 Per Signaturam Gratia est perfecta quoad substantiam, sed non est irrevocabilis nisi per expeditionem Literarum & novum consensum.
- 11 Primus consensus praestitus tempore supplicationis, habet tacitam conditionem, dummodo transferens pensionem, vel resignans in eadem voluntate permaneat.
- 12 In Gallia statim post Signaturam Gratia est perfecta, nec novus pensionem transferentis consensus requiritur.
- 13 Idem si in supplicatione adsit clausula, quod sola Signatura sufficiat.
- 14 Hodie non fit expeditio nisi prius praestitus fuerit consensus in Cancellaria, & de hac materia consensus remissus.
- 15 Transferens pensionem, si velit, re integra, renovare, debet revocationem intimare, & quomodo?
- 16 Quamvis principalis ipse dederit supplicationem, procurator postea constitutus ad praestandum consensum, non potest post illius obitum id facere.
- 17 Per secundam translationem nulliter factam, virum censetur revocatum mandatum antea factum ad transferendam pensionem.
- 18 Mutatio voluntatis non praesumitur, nisi per actus contrarios mutata censeatur.
- 19 Etiam ex actu nullo praesumitur transferendi voluntatem fuisse mutatam, quia etiam ex actu nullo colligitur mutatio voluntatis.
- 20 Testamentum perfectum non tollitur per aliud minus validum.
- 21 Per constitutionem secundi procuratoris renovatur primus, etiam si secundus mandatum non acceperit.
- 22 Ampliatur ut procedat, etiam si secundum mandatum sit nullum.
- 23 Ex actu nullo non oritur revocatio actus validi, quando agitur de dispositione ultimae voluntatis, secus inter vivos in iis quae dependent ex voluntate disponemis.
- 24 Si transferens re integra moriatur, sicut pensio extinguatur, ita & translatio.
- 25 Mandatum ad transferendum revocatum praesumitur, si transferens post multos annos pensionem continuo exegerit.
- 26 Translatio facta per instrumentum relativum ad aliam scripturam, non valet, si non constet de scriptura velata, quando illud instrumentum non est certum, & nihilominus ex ea inducitur revocatio prime translationis.
- 27 Error in nomine praebendarum reddit translationem nullam, nisi aliter constet de mente Papae: & n. 28.
- 28 Translatio per errorem facta, revocat primam translationem, quamvis haec posterior sit nulla.

NOTANDUM est, quod licet supra in cap. precedenti, num. 13. dixerimus, translationem pensionis posse etiam fieri in certis casibus per viam ultimae voluntatis; hoc tamen intelligendum est ut procedat, quando ipsemet, cui data fuit generalis transferendi potestas, de Pensionib.

testas, comprehendens dispositionem ultimae voluntatis, transfert per se, vel legitimum procuratorem vita sua durante; siquidem & mandata expirant per mortem mandantis: Paris. de resignat. lib. 9. quest. 24. n. 1. Merlin. decis. 281. num. 5. & quia si translatio fiat mortuo mandante, non potest dici translatio, cum in ipso instanti mortis Pensionarij, pensio iam extincta reperitur: Paris. de resignat. lib. 6. quest. 4. n. 62. & quest. 4. num. 113. Viuian. de luepar. lib. 13. cap. 9. num. 41. non potest igitur transferri quod non est; quia a privatione ad habitum non datur regressus: l. decem. 117. ff. de verbor. obligat. cum aliis citatis per Barbof. axiomat. juris 189. & sicut dicitur de insinuatione quae non potest fieri post obitum donatoris, quia per illius mortem mandata expirant, Gratian. discept. forens. cap. 531. n. 3. & 16. & cap. 78; per totum: Ferr. in addit. ad Guidon. Pap. decis. 325. Gabriel. conf. 158. lib. 1. Riminald. Iun. consil. 119. n. 92. & 93. lib. 2. Aretin. consil. 223; Corn. consil. 71. vol. 2. Bald. conf. 267. n. 5. lib. 5. & licet alioquin si procurator procederet tempore habili, translatio per ipsum facta subsisteret, quia regulariter quod possum per meipsum, possum per procuratorem, cap. potest 68. de regul. iur. in 6. ut in his terminis dicit Gasl. de benef. part. 1. cap. 5. num. 246. & ubi ampliatur, ut locum habeat, etiam si dictum esset, Tibi concedimus, vel in favorem persona per te eligenda: cum hic non sit actus, in quo versari possit magna industria personae, adinstar testatoris qui mandavit post mortem suam fieri inventarium per talem Notarium, quo non obstante potest assumi alius Notarius, dimisso illo qui per testatorem fuit nominatus, quia non est actus in quo magna exigatur industria; & ideo potest fieri per alium Notarium ab herede eligendum: ut explicavimus in tractatu de praevent. Iudic. part. 1. c. 3. n. 26.

Verum est tamen, quod si mandatum ad transferendum factum fuerit, & procurator transfulerit, & supplicatio signata fuerit & redempta, consensus praestitus per procuratorem post obitum transferentis est validus, & translatio sic facta subsistit; Mohedan. decis. 28. de renunciat. in principio; & secus esset supplicatio signata fuerit, & Literae non fuerunt expeditae, eo enim casu si constet de mutata voluntate transferentis ante obitum ipsius, non poterit post eius mortem procurator praestare consensum. Ratio redditur apud Mohed. & quia Literis non expeditis, licet supplicatio signata fuerit, Gratia est imperfecta & informis; Rota decis. 20. de concess. praebend. in novis, & decis. 273. part. 3. lib. 3. diversor. Caesar de Grass. decis. 47. n. 5. & 6. & ita decisum fuit apud Mohedan. decis. 31. in fine, de renunciat. & Quod tamen ita intelligendum est, ut quoad substantiam Gratia sit perfecta per simplicem Signaturam, sed quoad expeditionem Literarum novus consensus requiratur, & sic ius quaesitum sit quidem, sed revocabiliter, ita ut locus sit poenitentiae donec consensus fuerit formaliter praestitus in Camera, vel Cancellaria; ex traditis per Gabriel. conf. 194. n. 4. lib. 1. & quia primus ille consensus per procuratorem praestitus habet tacitam conditionem, quatenus resignans, vel transferens in eadem voluntate permanferit: Rota decis. 303. n. 4. part. 4. recent. tom. 2. & eadem parte, decis. 382. n. 3. & 4. Paris. de resignat. lib. 1. q. 12. n. 37. & seq. Sed hoc non est ita expeditum, quia Gratia quoad substantiam ex sola supplicatione redditur perfecta, si data fuerit, & expedita; consensus autem non requiritur, nisi propter validitatem Literarum: iuxta Regul. 44. Cancellar. de consensib. Rota dicta decis. 382. n. 3. part. 4. recent. tom. 2. sed potius propter mutationem voluntatis illius qui pensionem transferebat.

78 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

- In Gallia verò, quæstio ista cessat, quia statim post signatam supplicationem per verbum, *fiat*, Gratia est perfecta & irrevocabilis, & sicut & in aliis casibus, in quibus expeditio Literarum non est necessaria, veluti si dictum sit, *quod sola Signatura sufficiat*: & ex notatis per Gratian. *discept.* 550. n. 27.
- 14 Immo & generaliter ex stylo hodierno hæc quæstio est superflua, quia non prius apponitur consensus in dorso supplicationis signatæ, quam ille fuerit in Cancellaria præstitus: ut aduertit Lotter. *de re benefic. lib. 3. quæst. 16. num. 59. versic. est tamen verum*: & nos notauimus in primo vol. *Quæst. benefic. quæst. 26. num. 20. vbi per totum illud caput materiam* & proxim consensus præstandi explicauimus: & secundum hæc intelligenda est decisio Merlini 281. num. 15; repetita *decis. 68. num. 15. part. 6. recentior. Crescent. decis. 9. de procurat. alias 219. & Rota decis. 349. num. 10. 11. & 12. part. 4. recent.*
- 15 Quod autem diximus posse reuocari consensum per procuratorem præstandum, & sufficere mutationem voluntatis, locum habet dummodo ista mutatio & reuocatio voluntatis fuerit intimata resignatario seu translatario, vel ipsi procuratori, vel Notario Camerae, vel Cancellariae, Paris. *de resignat. lib. 9. quæst. 26. & 27. & post eum Cokier. ad d. Regulam Cancellariae 44. num. 12. vbi etiam addit num. 13. & quod si principalis ipse per se, & non per procuratorem porrexerit supplicationem; & postea constituerit procuratorem ad consentiendum resignationi (quod etiam in Translatione, eadem ratione obtinere debet;) si principalis moriatur, post eius mortem procurator non potest consensum præstare, quia respectu ipsius procuratoris res est integra, cum nihil fecerit, & per consequens morte mandantis mandatum expirauit; *Clement. fin. & ibi DD. de procurat. Rota dicta decis. 303. num. 8. & 9. part. 4. recent. tom. 2.**
- 17 Sed supponatur, transferentem ante obitum eandem pensionem in alium quam in primum translatarium transulisse coram Notario & testibus, quæ secunda translatio fuit nulla & invalida ob defectum exhibitionis literarum originalium facultatis transferendi, coram Iudice seu Executore faciendæ, ut superius diximus, eo quod illa non facta Iudex non erat certus de sua Iurisdictione, dubitari potest utrum per secundam istam translationem nulliter factam, censetur reuocatum primum mandatum; super quo dubio alias Domini Rotæ Auditores vnanimi consensu resolverunt, quod per secundam translationem nulliter factam videbatur mutata voluntas, ita quod procurator non possit amplius consentire in vim primæ dispositionis: Quia quod dicitur, procuratorem posse consensum præstare ante obitum constituentis, debet intelligi, dummodo principalis in eadem voluntate persistat: & licet autem præsumatur in eadem voluntate durare, *cap. maiores, § fin. de baptis. Menoch. de præsumpt. lib. 6. præsumpt. 37. num. 1. & per totam, Mantica. de coniect. lib. 12. tit. 1. num. 2. hoc non procedit, si probetur mutatio: l. eum qui, ff. de probat. cuius hæc sunt verba: Eum, qui mutatam voluntatem dicit, probare hoc debere: præsumitur autem voluntatis mutatio ex actu contrario aduersus iam expressam voluntatem gesto. Dec. in l. pacta nouissima, num. 10. C. de Pactis.*
- 19 Menoch. d. præsumpt. 37. num. 48. & Et quamuis translatio nulliter facta fuerit, non minus ex illo actu mutatio voluntatis colligitur, cuius præsumptio elicitur etiam ex actu nullo: *l. fin. & ibi Bald. ff. de reb. eorum: l. in testamento, ff. de fideic. libertatibus, & in l. gerit, num. 18. ff. de acquir. hered. l. fundum, § fin. ff. de*

fundo instructo, l. legatum, § final. ff. de adim. legat. vt decidit Rota apud Puteum decis. 92. lib. 2.

Neque obstat si dicatur, quod vnum testamentum perfectum non reuocetur nisi per aliud similiter perfectum, non autem per imperfectum & nullum; *§. posteriore, Instit. quib. mod. testam. infirm. l. si iure, ff. de legat. 3. ita dicendum videtur in casu isto, voluntatem non censeri mutatam nisi per actum validum.*

Quia ad hoc responderetur dupliciter: primo quod non tam inspiciendum est, utrum translatio fuerit sortita effectum ex eo quod nulliter facta fuerit, quam quod is qui primum mandatum fecerit, habuerit animum recedendi ab eo per voluntatem transferendi in alium, & sic tacite reuocauerit primum mandatum; cum Regula generalis sit, per constitutionem secundi procuratoris, primum censeri reuocatum, *l. si quis cum procuratorio, §. fin. ff. de procurat. quod procedit etiam si secundus procurator non acceptasset mandatum, Bald. in d. l. si quis cum procuratorio, n. 9. & ibi Angelus in principio, Vant. de nullitate ex defect. inhabilitatis ex defectu mand. n. 165. & Immo idem statuendum est, quando constitutio secundi procuratoris esset nulliter facta, Crescent. *decis. 7. de procurat. n. 3. & ibi Additio marginalis, Petrus decis. 259. in vna Abule. ff. lib. 2. n. 3. nec tamen in casu proposito agitur de actu reuocatorio, sed tantum de colligenda voluntatis mutatione, ut procurator non possit re integra consentire, & sic finitum sit eius mandatum: Put. decis. 92. in fine lib. 2.**

Secunda responsio est, quod obiectio procedit in vltimis voluntatibus, in quibus reuocatio voluntatis non inducitur ex actu nullo: secus tamen est, quando versamur in actu inter viuos, in quo reuocatio inducitur etiam ex actu nullo, in iis quæ dependent ex voluntate alicuius; *l. legatum, §. pater heres, ff. de aliment. legat. Alexand. in l. si pluribus, in versic. item nota, ex textu in l. plane, & c. ff. de legat. 1. & Iason in l. plane, eodem tit. column. 2. versic. tertio limitata istum textum: quibus Doctrinis nititur Put. d. decis. 259. num. 2.*

Additur & tertia Responsio per Puteum *decis. 92. lib. 2. n. 2.* quod non versamur in actu perfecto per primum mandatum, quia si resignans vel transferens decedat ante præstitum consensum in Cancellaria, certe beneficium eius per obitum vacaret, & non per resignationem, eodemque modo pensio esset extincta per eius obitum.

Hoc idem decisum fuit apud Mohedan. *decis. 28. de renunciat. in cuius decisionis casu concurrebat alia coniectura reuocationis mandati, quia transferens post translationis supplicationem usque ad obitum exegerat semper pensiones translatas, tanquam suas, & non translatas; & sic in fine transulit ad alium: ex quo facto mutatio voluntatis arguitur: ad l. Paulus, ff. rem rat. haberi, & prædicta omnia bene declarantur & comprobantur per Rotam *dec. 38. num. 77. & multis sequentib. part. 6. recent.**

Idem dicendum videtur in casu aliarum nullitatum translationis, veluti si translatio facta fuerit per publicum instrumentum, cum hac clausula, *prove in memoriali per transferentem dato*, quia cum transferens non fuerit secutus fidem Notarij, & se retulerit ad memoriale, de quo non constat, translatio est nulla; siquidem quando dispositio referens est incerta & indeterminata, neque apparet de dispositione relata, illa tunc inutilis est: Bartol. & alij DD. *in l. si sic, §. 1. ff. de legat. Peregrin. de fideicom. artic. 16. n. 11. versic. secundus casus. Puteus decis. 310. lib. 2.*

Multò autem magis censetur declarata voluntas circa reuocationem translationis primo loco factæ,

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. XXX. 79

facta, si opponatur secundam translationem non subsistere tanquam erroneam, utpote quod in ea interueniret error ob falsam expressionem prae bendarum, super quibus pensiones reseruatae sunt; praesertim si constet de mente concedentis; tum quia hoc casu, etiam si actus esset nullus, tamen ex eo oriretur declaratio voluntatis: quandoquidem liget actus nullus non possit sortiri effectum quoad principalem dispositionem, tamen fortitur quoad declarationem voluntatis: per text. in l. fin. ff. de reb. eorum

qui sub tutel. l. 2. C. de confirmand. tutor. l. 2. ff. de fidei commiss. libertat. Mant. de coniectur. ultim. volunt. lib. 3. titul. 20. numer. 1. & sequenti. ¶ tum quia error in nomine praebendae non reddit nullam translationem pensionis, si aliunde constet de mente & intentione Summi Pontificis concedentis: atque ita per vtramque rationem decisum fuit de cision. 281. part. 1. recent. videlicet ex prima ratione numer. 7. & ex secunda per totam illam decisionem.

C A P V T XXX.

A R G V M E N T V M.

LECTIONEM personarum, in quas fieri potest translatio pensionis per ultimam voluntatem, non posse fieri per deputatos, nisi fiat viuente deputante. Quomodo rescribatur in commissione ad fauorem translatarij petita, siue agatur iudicio possessorio, siue via executiua. Quomodo verum sit, pensionum translatam, esse nouam pensionem? In pensionis translatione non esse faciendam expressionem iurispatronatus laicalis, nec aliarum pensionum super eodem beneficio antea impositarum, etiam si agatur de iure patronatus Regio, nec etiam litis pendentis. Et vtrum facta pensionis translatione, obligationes & fideiussiones extinguantur.

S V M M A R I V M.

- 1 Nominatio persona translatarij facta in vim ultimae voluntatis, post mortem transferre volentis, non subsistit.
- 2 Electio persona incerta de certis potest testamento committi.
- 3 Nudum factum alteri testamento committi potest, sed non arbitrium quod ex legis potestate, vel ex natura rei competit.
- 4 Possessio transferentis non inuolat translatarium in possessorio iudicio.
- 5 Quando translatarius inueniat viam executiuam, si aduersarius appellet, vel de nullitate dicat, rescribitur cum clausula, sine retardatione solutionis. Limita vt num. 15.
- 6 Pensio translata non est eadem pensio, sed noua. Intellige vt infra num. 13. & 28.
- 7 Translatarius non habet ius a transferente, sed a Papa.
- 8 Translatarius non potest uti accessione transferentis.
- 9 Cessionarius commoditatis pensionis vititur iure cedentis.
- 10 Extinctio momentanea considerabilis non est.
- 11 Solutio momentanea non suffragatur.
- 12 Renunciatio etiam in fauorem alterius non infert additionem hereditatis.
- 14 Quibus in casibus pensio translata non indigeat iustificacione.
- 15 Gratia translationis indiget iustificacione, & in illa non apponitur clausula commissionis sine retardatione.
- 16 Quando notorie constat de non iure translatarij, commissio datur absque clausula sine retardatione.
- 17 In concessione translationis pura datur executio, nec retardatur per oppositiones, aut appellationes.
- 18 Translatio non habet viam executiuam nisi vigore litterarum Apostolicarum.
- 19 Translatarius per contractum est potius cessionarius, & debet agere ex iure cedentis.
- 20 Via executiua non datur cessionario, nisi cedens seu

- transferens fuerit in possessione exigendi.
- 21 Si pensio aut census annuus debeatur Ecclesiae, successor potest petere manutentionem nomine suae Ecclesiae, quae semper possidet.
- 22 Translatario, quando abest remedium manutentionis datur remedium immisionis.
- 23 Clausula dummodo pensiones medietatem fructuum non excedant, quando faciat gratiam conditionalem.
- 24 Clausula accedente consensu Patroni laici, non refertur ad reservationem pensionis, sed ad prouisionem beneficij.
- 25 In alienatione bonorum Ecclesiae Patroni consensus non requiritur.
- 26 In translatione pensionis non debet de necessitate fieri expressio iurispatronatus etiam laicalis.
- 27 In translatione pensionis non est necesse fieri expressionem aliarum pensionum, iam antea super eodem beneficio impositarum.
- 28 Per translationem pensionis nullum nouum gravamen Ecclesiae imponitur.
- 29 Supradicta ampliantur vt procedant etiam in iure patronatus Regio.
- 30 Litis pendentis mentio non debet fieri de necessitate in pensionis translatione.
- 31 Translatio non requirit consensum Titularis, nec exigit causae cognitionem.
- 32 Non obstante pensionis translatione obligationes & fideiussiones subsistunt.
- 33 Translatio est valida quamuis non fuerit intimata Titulari; & quomodo hoc procedat.

NOTANDVM est, illud, quod diximus superius, videlicet cap. 28. num. 13. translationem ex Pontificia concessione fieri posse per actum ultimae voluntatis, sic intelligendum esse vt locum habeat, quando translatio fit per se, non autem quando actus ultimae voluntatis mortuo disponente exercetur per tertiam personam: hoc enim casu non valet electio & nominatio translatarij facta per Tertium, in vim talis dispositionis: prout euenit post mortem clarae mem.